

Gleðiligar páskir

Oddagrein

HÓAST tað sá ljótt út, so fingur vit kortini páskafríð á arbeiðsmarknaðinum, og skulu vit í hesum sambandi takka øllum samráðandi partum, sum hvør í sínum lagi við at ganga í seg sjálvan, fingur okkum hesa hævisku semju.

AT lóntakarinn av henni ikki fær tað so stórt betri, vita vit, men vóna at hon kortini fer at roynast sum eitt stig á leiðini til tann bata, so mongum tørvar. Vóna mugu vit so eisini, at landið og vit øll kunnu liva við henni.

TJÓLDUR og annar fuglur er nógur komin og fyrstu lombini við. Ikki er tað av sama mistreysti, sum í ov stóran mun tyngir føroyingin í dag, at flytufuglurin ár um ár leitar sær hendavegin at byggja heim, ikki er tað tí, at eingin annar blettur ikki man vera eins góður – men tí at heimið er heimið og bert eittans.

HESA sjálvsögdu lívsáskoðan bæði skilja og vilja vit øll stímbra. Ymiskt er tó sum umstøðurnar laga seg, og ta samanum treingist, rættuliga ymist, hvussu nóg versnandi kor, vit góðtaka, áðrenn vit sleppa henni og flyta hagar búrinn er grønari.

HETJUR koma valla upp á tal í hesum høpi. Øll harmast vit um fólk, vit missa av landinum, tómu fyrr so stasligu húsin, sum manga staðni standa sum tóm deyðningaglopur og saknir báðar vegir av slitnu bondunum.

SO mikið syndarligt er tað, at meining ikki finst í hesum neyðars standi, finna vit ikki ugga í teimum, sum hóast vánaligast hugsandi umstøður kortini velja at stríðast teirra dagliga strev undir teimum korum, røkkast kunnu í okkara kær landi í løtuni. Stríðast fyr at halda gangandi samfelagnum til tað aftur gerst meira sjálvhjálpið. Koma hetjur kortini upp á tal, mugu tær vera hesi, sum rætt sum flytufuglur okkara noktar at góðtaka, at heimið ikki longur er lífvørt.

OG vit fara at treiskast, vitandi, at fleiri falla frá, men gangandi skulu Føroyar haldað so ella so til vend aftur kemur í og vit aftur kunnu fjølgast her á landi, og ikki minst – við skilabesta politikki rækka nøguleikum aftur í samhaldsfesti at fjølgja um hvønnannan og soleiðis fyrirbyrgja, at smáu heiminum aftur verða avrøkt av vitleysa vágaspæli teirra fáu.

SKÁL tað eydnast má tað fremjast í ásanannini av, hvussu ómetaligan tørv vit øll hava á hvørjum øðrum, av hvussu veik vit standa einsamøll, men sanniliga eisini í vissuni um, alt tað óføra, vit kunnu avrika, standa vit saman um eitt felags endamáli.

BYRJANINAR á hesi leið kunnu vera so mangar. Sáttmálafríðurin herfyri kann, um væl ber til, vera ein teirra og fáa vit hartil eitt betri býti av ágóðum og skyldum okkara millum, varð grundin veruliga lægd til eina nýggja byrjan.

TAÐ samfelagsliga rot og átrúnaðarliga misfatan, páskirnar við Hinum Upprisna var uppgærd við, gjørdist nýggja byrjanin hjá øllum, ið vildu og vilja eiga lut í henni.

TAÐ vilja vit øll – eisini einari nýggjari byrjan fyri føðilandið. Góðar páskir.

Sosialurin

Gaman og álvara – Prime og World

Eitt svar til Lisbeth Petersen og Leiv Hansen

Lisbeth Petersen, býráðsformaður, og Leivur Hansen, býráðslimur, hava svarað aftur upp á grein mína um BBC World og tey skulu eiga takk fyri svarini, hóast ein ikki verður nóg klókari av hesum svarum. Men okkurt er hóast alt greiðari nú. Býráðsformaðurin svarar, at «*tað kundi ikki fallið henni inn*» at upplýst borgarunum um grundirnar til hennara avgerð um at skifta World um við Prime. Hetta er eitt erligt svar og nú vita vit so í hvussu so er, hvørja virðing býráðsformaðurin hevur fyri tí orðaskifti, ið er grundarlagið undir øllum fólkaraði. So vita vit tað.

Men eftir stendur so framvegis hetta, at Havnar borgarar ikki vita, hvørjar grundirnar eru til at framúr upplýsandi og kunandi sendingar verða byttar um við gamalt eiga vánaligt undirhald kryddað við so hørdum dósálátri, at enska málið valla hoyrist (men tað ger minni, tí ofta er talan um eitt enskt mál, sum er líka langt frá skúlaenskem sum cystur frá vestri umframt endaleysar røddir av illbøn-um). Lagt kundi verðið afturat, at talan er um sendingar, sum fyri ein part longu hava verið í Scansat. Eftir hanga so nakrir spurningar í luftini, sum vit ikki fáa svar uppá. Tað skal ikki forða okkum at seta teir fram.

Er meirilutin, sum tók World frá okkum ímóti upplýsing? Er Prime-verjarnir ræddir fyri tí fjølbroytta heimsmyndini, sum BBC World helt upp fyri Havnar borgarum? Er tey rødd fyri, at BBC World fær fólk at hugsa (tað er eisini endamálið!). Unna tey ikki skúlaungdómnum tað velduga upplýsandi tilfar, ið dagliga var at heinta í BBC World og sum varð nóg nýtt í skúlinum?

Unna tey ikki hesum ungu at nema sær tað vakra og rætta enska mál, ið BBC-tíðindafólk eru heimskend fyri? Er tað tí tey heldur vilja geva ungdominum Cockney, illbønir og dósálátr? Her skal tó viðgangast, at tað eru góðar undirhaldssendingar ímillum, men meginparturin er lættisoppaundirhald, sum vit hava ríkiligt av frammanundan í Scansat.

Hvat ræðast Lisbeth, Leivur, Kristianna, Jónis og øll hini? Er tað veruliga so vindandi galið, at tað kanska skuldi verðið okkurt við BBC World, sum hesi fólk ikki skilja og tí ikki tola, at onnur skilja hetta? Bert tey sjálvi kenna svarið og eitt er vist: tað kann so ikki vera innihaldið í Prime, sum liggur aftan fyri støðutakan teirra. Hetta innihald er fyri ein stóran part so platt og vánaligt og hevur longu fyri ein part verið sent í Scansat, at tað kann ikki vera orsakað av innihaldinum í Prime, tey hava valt Prime. Prime er ætlað nostalgiskum bretum í Fjarceystri sum eisini siggja World. Men hesir bretar eru so hepnir, at teir kunnu zappa til World, um teir troyttast av Prime. Í Prime

eru eisini tíðindi víst so, men einamest innanlands bretsk tíðindi og so ítrotta-tíðindi á tekstsjónvarpi. Einkin ilt um tað, men tað mátti borið til at funnið útvegir fyri hesum tíðindum til teirra, sum hava tann stóra áhugan fyri bretskum fótólí. So mikið um undirhaldið. Tað verði langt frá nær at nokta teimum, sum halda seg hava tørv á hesum, atgongd til hetta innihald, men so má tað vera ein mannarættur fyri okkum, sum ikki vilja hava hetta, at varðveita ta góðu tíðindarásina og eg skal venda aftur til henda spurning.

Tað kann eftir øllum at døma bert vera orsakað av innihaldinum í BBC World, meirilutin hevur tikið støðu. Har má eftir teirratykki vera nakað, sum vit havnarborgarar eftir teirra tykki ikki tola at siggja og hoyra. Tað kundi verið áhugavert at fingið at vitað frá móstøðufólki World, hvat tað er í World, vit ikki tola at siggja og hoyra. At upplýsa hetta fyri havnarborgarum er tað minsta, tí kunnu gera, eftir at tit fyri afturlatnum hudið um hava frátikið einum stórum parti av borgarunum møguleikan at njóta gott av professionella og sakliga journalistikum í World.

Við BBC World kom heimurin inn í stovurnar hjá havnarfólki. Vit sluppu ikki at lata eyguni aftur fyri útheiminum. Sendingarnar tvingaðu okkum til at hugsa og at taka støðu og ofta til at umhuga og ummelta okkara støðu til spurningar, ið eru aktuellar og sum ávirka gongdina í øllum heiminum – eisini í Føroyum. Eg kann nevna støðuna í Asia, Miðeystri, SNG, Gingrickollveltingina í USA, sorgarlekirnar í Afrika og eitt nú

trætuna millum EU og Kanada. Afturat hesum koma tær framúrskarandi dokumentarsendingarnar um umhvørv, mentan og politikk, har BBC ber av øllum.

Nóg, eisini undirritaði, kundi hugsað sær BBC World óðrvisi, men einki gjørdist við tað. BBC World hevði hóast alt ta upplýsing og tann tíðindaflutning, ið mest objektivt og gjølla lýsir gongdina í heiminum. Gudarnir skulu vita, at okkum og serstakliga teimum ungu tørvar hesa upplýsing, tí frá føroyskum fjølmiðlum fáa vit hana ikki. Okkara fjølmiðlar – alt gott um teir annars – hava ikki figgarligt tilfeingi at veita henda tíðindaflutning.

Síðan eina stutta viðmerking til Leiv Hansen. Hann leggur meg undir við einvisum og ósakligum engagementi at hava beint fyrir BBC World og spyr hvat mætt bagir. Ella við øðrum orðum: hevði Sosialurin tagt, so høvdu vit framvegis kunna gleitt okkum yvir framúrskarandi sendingarnar í BBC World. Hvat er hetta fyrir argumentation? Hvat er hetta fyrir hugsanarháttur – nevnliga, at av tí at tann og tann er fyri má eg vera ímóti? Ein kundi næstan havt hug at spurt, hvat bagir Leivi Hansen!

Spurningurin um World ella Prime er ein spurningur um vit skulu hava gaman og álvara á Rás Tórshavn ella bert gaman. Eftir mínum tykki skulu vit hava bæði, sjálvt um eingin ivi er um, hvat eg valdi, um vit bert finga annað. Eg fari tí at enda at heita á býráðið í Havn um at finna útvegir fyri, at vit aftur kunnu siggja World og fyri mærgjarna eisini Prime, tí eg havi einki ímóti, at fólk sleppa at velja.

Jan Müller

Aftursvar frá Atla Dam til Sámal Petur í Grund:

Ikki nevndin, men Sámal Petur

Løgin maður, sum heldur at eitt vána trúvirði viðvíkjandi orðum hansara onki hevur uppá seg. Gamalt var, at vildi tú metast heiðursmaður, talaði tú satt. Í hási viðmerkingini liggur ongin roynd at prógva, at Sámal Petur í Grund ikki hevur kroyst og trýst stjóran í Atlantsflog úr starvi.

Sparkið til Atla dam, um

at hann var so valdsmikil í landsstýrinum, at hann sjálvur mannaði landsstýrið og nevndarsessir, er einki uttan eitt veruligt «kiks», tí tað vita allir menn og allar kvinnur, sum hava sitið í landsstýri saman við Atla dam, at slíkar avgerðir altíð vóru tiknar á demokratiskan hátt av landsstýrinum sum »kollegium«.

Tað, sum nú er talan um, er at ein landsstýrismaður aftan fyri bakið av hinum landsstýrismanninum kroystir eina nevnd – sum annars ikki verður afturvald – til at koyra stjóran.

Hetta hava allir teir triggir

Framhald á síðu 17